

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3201/2025. (VI. 23.) AB HATÁROZATA**alkotmányjogi panasz elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Juhász Miklós* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Horváth Attila* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t :

1. Az Alkotmánybíróság a Kúria 9/2023. JEH számú jogegységi határozata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 407. § (2) bekezdés *b*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
3. Az Alkotmánybíróság a Debreceni Törvényszék 5.Gf.41.013/2024/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s**I.**

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Hajzer Edit ügyvéd) eljáró jogi személy indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó elsődlegesen az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában a Kúria végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okiratba foglalt követelés elévüléséről szóló 9/2023. JEH számú jogegységi határozata (Jpe.IV.60.038/2023/12., a továbbiakban: 9/2023. Jogegységi határozat) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, míg másodlagosan, ugyancsak az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz keretében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 407. § (2) bekezdés *b*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta. Harmadlagosan, az Abtv. 27. § alapján indítványozta a Debreceni Törvényszék 5. Gf.41.013/2024/6. számú ítélete (a továbbiakban: Törvényszéki Ítélet) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Debreceni Járásbíróság 6.G.40.257/2023/10. (a továbbiakban: elsőfokú ítélet) számú ítéletére kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege az indítvány és a rendelkezésre álló bírósági döntések alapján az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az indítványozó Kft. az alkotmányjogi panasz tárgyát képező peres ügy felpereseként végrehajtás megszüntetése iránt indított pert az alperes Kft.-vel szemben. Az ügy előzménye, hogy az indítványozó (mint adós) és egy takarékszövetkezet (mint hitelező) között 2013. június 14. napján közjegyzői okiratba foglalt bankkölcsön szerződések (a továbbiakban: kölcsönszerződések) jöttek létre.
- [4] A Takarékszövetkezet a kölcsönszerződéseket a 2017. október 11. napján kelt, közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozataival felmondta, egyben felszólította az indítványozót, hogy a kölcsönszerződésekből eredő tartozását (a továbbiakban: perbeli követelések) 8 banki munkanapon belül fizesse meg. A felmondások az indítványozónak történt kézbesítéssel 2017. október 16. napján hatályosultak.
- [5] A perbeli követelések jogosultja egymást követő engedményezések eredményeként először egy pénzügyi zrt., majd egy másik pénzügyi zrt., ezt követően egy fejlesztési és tanácsadó Kft., végül pedig 2022. október 28. napjától az alperes lett.
- [6] Az indítványozó és az elsőként említett pénzügyi zrt. között 2019. március 14. napján „Megállapodás” elnevezéssel a perbeli követelések részleges teljesítésének módjára vonatkozó szerződés jött létre (a továbbiakban: Megállapodás). Az alperes mint végrehajtást kérő 2023. február 3. napján benyújtott kérelmére a közjegyző 2023. május 24. napján, végrehajtási záradékkal látta el a kölcsönszerződéseket tartalmazó közjegyzői okiratot, amely alapján az indítványozó ellen bírósági végrehajtás (a továbbiakban: perbeli végrehajtás) indult.
- [7] Az indítványozó sikertelenül kísérelte meg a perbeli végrehajtás megszüntetését a fenti végrehajtási eljárás keretében, majd keresetet indított az alperes ellen a perbeli végrehajtás megszüntetése iránt a Pp. 528. § (2) be-

kezdésének a) pontjára történő hivatkozással. Az indítványozó érvelése szerint mivel az első végrehajtási cselekményre, a végrehajtási záradék kibocsátása iránti kérelem benyújtására csak 2023. február 3. napján, tehát az 5 éves elévülési időn túl került sor, az a végrehajtási jog elévülésének megszakítását már nem eredményezhette, mivel az elévülés már korábban, 2022. október 24. napján bekövetkezett.

- [8] 1.2. Az első fokon eljáró Debreceni Járásbíróság (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) az indítványozó keresetét mint alaptalant elutasította. Az elsőfokú ítélet jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából releváns megállapításai szerint a tárgyalás berekesztésekor már közzétett, ebből következően a perben már alkalmazandó 9/2023. Jogegységi határozat megváltoztatta az indítványozó által hivatkozott és korábban töretlen bírói gyakorlatot abban a kérdésben, hogy a közjegyzői okiratba foglalt és végrehajtási záradékkal ellátható követelés elévülésére a továbbiakban már nem a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 327. § (3) bekezdésében, hanem az rPtk. 327. § (1) bekezdésében foglalt szabályok az irányadók.
- [9] Az rPtk. 327. § (1) bekezdés szerint „[a] követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása – ideértve az egyezséget is –, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.” Az rPtk. 327. § (3) bekezdés szerint pedig „[h]a az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg.”
- [10] Az elsőfokú bíróság szerint a tartozás elismerésével a perbeli követelés elévülése az rPtk. 327. § (1) bekezdése alapján megszakadt az elismerő nyilatkozatot tartalmazó szerződés aláírásának időpontjában, 2019. március 14. napján. A megszakadást követően az rPtk. 324. § (1) bekezdése szerinti 5 éves elévülési idő az rPtk. 327. § (2) bekezdése értelmében újból megkezdődött, és az nem telt el a végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelem 2023. február 3-ai benyújtási időpontjáig, azaz a követelések elévülése nem következett be. A végrehajtás megszüntetésének emiatt a Pp. 528. § (2) bekezdésének a) pontja alapján nem volt helye, az elsőfokú bíróság az indítványozó erre alapított keresetét elutasította.
- [11] Az elsőfokú ítélet ellen az indítványozó terjesztett elő fellebbezést, mivel álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen, az rPtk. 327. § (1) bekezdésébe ütköző módon jutott arra a jogi következtetésre, hogy a hivatkozott Megállapodás mint tartozáselismerő nyilatkozat az elévülést megszakította. Az elsőfokú bíróság a felperesi érveléssel egyezően azt állapította meg, hogy a kérdéses Megállapodás érvénytelen és joghatás kiváltására nem alkalmas. Egy érvénytelen szerződésre jogot alapítani, és a követelés teljesítését követelni nem lehet, a Megállapodás érvénytelensége miatt a tartozáselismerés sem jöhetett létre érvényesen. Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítéletnek a helyes indokai alapján való helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú perköltségében való marasztalását kérte. Kifogásolta, hogy amíg a kereseti kérelem a követelések végrehajthatóságának elévüléséről szólt, és a követelések végrehajthatóságának az elévülését az rPtk. 327. § (3) bekezdésében foglaltak szerint állította, addig az ítélet és a felperesi fellebbezés már a követelések elévülését vizsgálta.
- [12] Az indítványozó a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében azt emelte ki, hogy az rPtk. 329. § (2) bekezdése szerint az engedményes és az engedményező közötti jogügylet az elévülést önmagában még nem szakítja meg. Az elsőfokú bíróság az indítványozó kereseti kérelmének elbírálása során döntését a korábbi bírói gyakorlatot megváltoztató 2023. november 27. napján meghozott 9/2023. Jogegységi határozatra alapította. Az indítványozó keresetlevelében az ellene folyó végrehajtási eljárás megszüntetését arra hivatkozással kérte, hogy a perbeli követelések elévülését kizárólag az rPtk. 327. § (3) bekezdésében írt jogcselekmények szakíthatták volna meg, ilyen azonban nem történt, az rPtk. 327. § (1) bekezdésben felsorolt jogcselekmények az elévülést nem szakították meg. Az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyalást 2023. december 29-én tartotta meg, amikor a perfelvétel lezárását követően a tárgyalást érdemi tárgyalásként folytatta, majd a tárgyalás berekesztését követően az ítélet meghozatalát és kihirdetését 2024. január 25. napjára halasztotta. Az ítélet meghozatalát megelőzően a felek az ügy elbírálása során kötelezően alkalmazandó 9/2023. Jogegységi határozatra nem hivatkoztak, az elsőfokú bíróság anyagi pervezetést arra nem folytatott.
- [13] 1.3. Az indítványozó fellebbezése alapján másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét – eltérő jogi indokolással – helybenhagyta. Az indítványozónak az elsődleges, az ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelme tárgyában a Törvényszék az elsőfokú bírósággal egyezően azt vizsgálta, hogy a 9/2023. Jogegységi határozat alapján a perbeli követelések tekintetében az rPtk. 327. § (1) bekezdése szerinti jogcselekmények megszakították-e az elévülést. A Törvényszék szerint az alperes által a fellebbezési ellenkérelméhez csatolt, 2019. március 25-én kelt engedményezési értesítőtől tényként volt megállapítható, hogy az indítványozó az engedményezési szerződésről értesítve lett, és ez az értesítés az rPtk. 329. § (2) bekezdése alapján az elévülést

megszakította, az értesítés időpontjától kezdődően az elévülés újrakezdődött és az 5 éves elévülési idő a végrehajtási záradék kibocsátása iránti kérelem benyújtásáig még nem telt el. A Törvényszék utalt arra, hogy az indítványozó azt maga sem állította, hogy az engedményezési értesítőt nem kapta meg, csupán azt kifogásolta, hogy a kérdéses engedményezési értesítőt az alperes az elsőfokú eljárás során nem csatolta, és ellenkérelem-változtatásnak, utólagos bizonyításnak pedig a másodfokú eljárásban már nem lett volna helye.

- [14] A Törvényszék az elsőfokú bíróság megállapításával egyezően arra a megállapításra jutott, hogy a perbeli követelések – miután az engedményezésről való értesítés az elévülést megszakította – nem évültek el, ebből következően az indítványozó keresete alaptalan volt, és azt helyesen utasította el az elsőfokú bíróság.
- [15] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő alkotmányjogi panaszát, melyben elsődlegesen, az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a 9/2023. Jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, míg másodlagosan, szintén az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a Pp. 407. § (2) bekezdés *b*) pontja, harmadlagosan pedig az Abtv. 27. §-a alapján a Törvényszéki Ítélet alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [16] 2.1. Az indítványozó hiánypótlást követően egységes szerkezetbe foglalt, az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszában a 9/2023. Jogegységi határozattal összefüggésben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, C) cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1) bekezdése, a XV. cikk (1)–(2) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állította, az alábbiak szerint.
- [17] A 9/2023. Jogegységi határozat a panaszos szerint azért sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti visszaható hatályú jogalkotás tilalmát, mert már azokban az ügyekben is alkalmazni kell, amelyek a Jogegységi határozat meghozatala előtt indultak. Az indítványozó a végrehajtási eljárás megszüntetése iránti keresetet az rPtk. 327. § (3) bekezdésére és az ezzel kapcsolatos közel 10 éves töretlen bírói gyakorlatra alapította. A kereset 2023. szeptember 7. napján került benyújtásra az elsőfokú bírósághoz. A 9/2023. Jogegységi határozatnak a Magyar Közlönyben történő közzétételére 2023. december 27. napján került sor. Az elsőfokú bíróság az első tárgyalást 2023. december 29. napján tartotta az ügyben, ahol a bíróság részéről anyagi pervezetés nem történt, bizonyítási teher nem került kiosztásra.
- [18] Az indítványozónak semmilyen felkészülési idő nem állt rendelkezésére azáltal, hogy a kötelező erejű jogegységi határozat a tárgyalást megelőző második napon került kihirdetésre, és a kihirdetés napjától kötelezően alkalmazni kell a bíróságoknak. Az eljáró bíróság sem volt kellően felkészülve arra, hogy az új jogot alkalmazni tudja. A bíróságok részére a kötelezően alkalmazandó Jogegységi határozat csak jóval annak közzététele után került megküldésre, így akár annak is nagy a valószínűsége, hogy a tárgyalás berekesztésekor maga az eljáró bíró még nem is ismerte a Jogegységi határozatban foglaltakat, és csak az ítélethozatalkor szembesült azzal, hogy a 15 éve változatlan bírói jogalkalmazás helyett már az új jogot kell alkalmaznia. Az indítványozó által indított perben a keresetlevél benyújtásakor a Jogegységi határozat még nem született meg, a perben elbírálandó jogviszonyra az rPtk. 327. § (3) bekezdése volt alkalmazandó, melyet számos fent idézett Kúriai határozat is alátámasztott. A Jogegységi határozat a kihirdetését megelőző időszakra állapít meg a társadalom jelentős részére nézve – beleértve az indítványozót is – kötelezettségeket, ezzel megvalósult a jogbiztonság sérelme.
- [19] A visszaható hatály tilalma mellett a jogbiztonság megsértését jelenti az is, hogy a Jogegységi határozat eredményeként a végrehajtási záradékkal ellátható okiratokba foglalt kötelezettségek gyakorlatilag sohasem évülnek el, mert az elévülés egy egyszerű írásbeli felszólítással megszakítható.
- [20] Az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése az indítványozó szerint azért sérül, mert a Kúria túlterjeszkedett a hatáskörén, tekintettel arra, hogy a Jogegységi határozat meghozatala során egy közel 10 éve tartó egységes és töretlen joggyakorlatot változtatott meg „bírói jogalkotás” útján. A korábban eljáró bíróságok ugyanis a végrehajtási záradékkal ellátható okiratok elévülésére az rPtk. 327. § (3) bekezdését alkalmazták. Az indítvány szerint a Jogegységi határozat meghozatalakor a Kúria túllépte az Alaptörvényben rögzített felhatalmazást és „a törvényalkotás talajára tévedt”. A jogegységi eljárás körében ugyanis nem lett volna arra lehetőség, hogy a jogszabályokat új tartalommal ruházzák fel, vagy a jogalkotó esetleges mulasztását a jogegységi határozat pótolja.
- [21] A 9/2023. Jogegységi határozat az Alaptörvény 28. cikkével ellentétes jogértelmezést tartalmaz, és ezzel – álláspontja szerint – sérül az indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való joga és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joga.
- [22] A 9/2023. Jogegységi határozat azért sérti az indítványozó tulajdonhoz való jogát, mivel a tulajdonát képező három jelentős értékű ingatlanra a 2013. június 14. napján kelt kölcsönszerződések alapján a hitelező javára jelzálogjog, valamint elidegenítési és terhelési tilalom került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba, az ingatlanokat pedig végrehajtási jog is terheli. Az indítványozó a Kölcsönszerződések 2017-ben történő felmondása óta végrehajtási fenyegetettség alatt áll, a Jogegységi határozatot alkalmazva pedig az rPtk. 327. § (1) bekezdése

alapján egy egyszerű fizetési felszólítás is megszakítja az elévülést. Ez a gyakorlatban azt jelentheti, hogy a jogosult felszólításával az elévülés nem következik be. A Jogegységi határozattal érintett jogviszonyokban kötelezettségvállalás került közokiratba foglalva, és az ügyek túlnyomó részében a kötelezettséget ingatlanfedezettel is biztosították. Az elévülésnek az ilyen módon történő korlátozásával akár évtizedekig is fennmarad a végrehajtási fenyegetettség, és a tulajdonos a tulajdonosi jogait nem tudja gyakorolni, az ingatlanvagyonával nem tud rendelkezni. Azzal, hogy a Jogegységi határozat a végrehajtási eljárás megindításának lehetőségétől számított 5 éven túl is jogszerűvé teszi a végrehajtási eljárás megindítását, olyan indokolatlan és aránytalan sérelmet okoz az indítványozónak és valamennyi érintett kötelezettnek, amely a tulajdonjog alkotmányos védelmét sérti. Sérülni véli az indítványozó mint tulajdonos a rendelkezési szabadságát is, mivel a Jogegységi határozat a közvetlen végrehajtási jog gyakorlásának lehetőségét az elévülés jogintézményével ellentétesen öt éven túl is lehetővé teszi, ezzel a szükségesnél hosszabb ideig korlátozza a tulajdonnal való rendelkezés jogát.

- [23] A törvény előtti egyenlőség és a diszkrimináció tilalmát azáltal véli sérülni, hogy a 9/2023. Jogegységi határozat indokolatlan megkülönböztetést eredményez azon adósok között, akiknek a kötelezettségét ítélettel bírálták el, és azoknak, akiknek a kötelezettsége végrehajtható közokiratba lett foglalva. Az ítélettel elbírált kötelezettségek vonatkozásában az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg, míg az ítélethez hasonló módon végrehajtható közokiratba foglalt kötelezettségek esetén az elévülés megszakadására az rPtk. 327. § (1) bekezdése alapján sokkal tágabb lehetőségek állnak rendelkezésre, akár egy egyszerű felszólítás is megszakítja az elévülést. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 10. §-a sem tesz érdemi különbséget a végrehajtás megindítása körében az ítélet és a végrehajtható közokirat között, csupán annyiban, hogy az egyik esetben végrehajtási lap, a másik esetben pedig végrehajtási záradék kiállítása előzi meg a végrehajtást, azonban ezek a joghatást tekintve ugyanazt eredményezik, azaz elindul a végrehajtási eljárás. Az indítványozó szerint tehát a Jogegységi határozat sokkal hátrányosabb helyzetbe hozza azon adósi csoportot, akinek a kötelezettségét végrehajtható okirat tartalmazza, mert az elévülést náluk az rPtk. 327. § (1) bekezdésében meghatározott cselekmények is megszakítják, míg a végrehajtás szempontjából ugyanolyan joghatással bíró ítélet esetében az adósok ellen az elévülést csak végrehajtási cselekmények szakítják meg. Azzal, hogy a Jogegységi határozat kiterjesztette az elévülés megszakadását eredményező rPtk. 327. § (1) bekezdésében foglalt okokat a végrehajtható közokiratba foglalt követelésekre is, olyan helyzetet teremtett, ami ellentétes a jogalkotó céljával, az Alaptörvényben megfogalmazott jogszabály értelmezéssel szemben támasztott követelményekkel és végső soron a tisztességes bírói eljáráshoz való jogot is sérti.
- [24] 2.2. A Pp. 407. § (2) bekezdés *b)* pontját az indítványozó azért támadta, mivel az – meglátása szerint – sérti az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdését, az alábbiak szerint.
- [25] Az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseinek sérelmét abban látja, hogy a támadott rendelkezés kizárja azt, hogy a végrehajtási perekben a felek kúriai felülvizsgálatot vegyenek igénybe akkor, ha a másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Ezen törvényi rendelkezés – azzal, hogy a felülvizsgálati eljárásból kizárja a fent meghatározott végrehajtási pereket – indokolatlanul hátrányosabb helyzetbe hozza azon adósokat, akikkel szemben végrehajtás van folyamatban, azokhoz az adósokhoz viszonyítottan, akik elévülés megállapítása iránt pert indítanak. A támadott jogszabályi rendelkezés azon kívül, hogy indokolatlan megkülönböztetést tesz az adósok között, a végrehajtási eljárás hatálya alatt álló adósoknak a jogorvoslathoz való jogát is sérti.
- [26] 2.3. Az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszát az indítványozó egyfelől azzal indokolta, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a Jogegységi határozaton alapul, melyet a másodfokú bíróság az indítványozónak a tisztességes bírói eljáráshoz való alapjogát megsértve hagyott helyben. A Jogegységi határozat megsemmisítése esetén az első- és másodfokú bírósági határozat megsemmisítését is indokoltnak látja.
- [27] Másfelől a Törvényszék jogalkalmazását önkényesnek tartja, mivel sem a Pp., sem az rPtk. rendelkezéseit nem tartotta be, ezáltal sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése. A Törvényszék úgy fogadta el elévülés megszakító körülményként az engedményezési értesítőt, hogy annak közlését az alperes nem igazolta. A Törvényszék sem a másodfokú bizonyításra vonatkozó eljárásjogi, sem az engedményezésnek az elévüléssel kapcsolatos anyagi jog rendelkezéseit nem vette figyelembe.
- [28] Az indítványozó az indokolási kötelezettség megsértését is állítja, mivel a bíróság a fellebbezés fő tárgyaként megjelölt Megállapodást egyáltalán nem vizsgálta, nem foglalt állást abban, hogy megszakítja-e az elévülést vagy nem. Az engedményezési értesítővel kapcsolatban az indítványozó a fellebbezési ellenkérelmében jelezte, hogy a kötelezett értesítésének hiányában az nem szakíthatja meg az elévülést, azonban a Törvényszék ezt figyelmen kívül hagyta a döntése során, és érdemben nem is indokolta azt, hogy egy nem közölt engedményezési értesítő mi alapján szakította meg az elévülést. A másodfokú bíróság *contra legem* jogértelmezése miatt az indítványozó pereszes lett.

- [29] A jogorvoslathoz való joga azáltal sérült, hogy a Törvényszék nem utasította el az alperes utólagos bizonyítási indítványát. Az engedményezési értesítő az elsőfokú eljárásnak még nem volt tárgya, az alperes az ellenkérelmében hivatkozott arra, hogy az engedményezések megszakították az elévülést. Az alperesnek már az elsőfokú eljárás során, az ellenkérelme benyújtásával egyidejűleg csatolnia kellett volna az engedményezési értesítőt, de legkésőbb a perfelvételi tárgyaláson mint bizonyítási indítványt be kellett volna jelentenie, azonban ezt elmulasztotta.
- [30] 2.4. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdés b) pontja alapján hívja fel az elsőfokú bíróságot a folyamatban lévő végrehajtási eljárás felfüggesztésére.

II.

- [31] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„C) cikk (1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.”

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

- [32] 2. A 9/2023. Jogegységi határozat rendelkezései:

„1. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 327. § (1) bekezdésében felsorolt cselekmények akkor is megszakítják a követelés elévülését, ha a közjegyzői okiratba foglalt követelés végrehajtási záradékkal történő ellátásának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.

2. A követelés elévülésének megszakítására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 327. § (1) bekezdése az irányadó abban az esetben is, ha fennállnak a közjegyzői okirat végrehajtási záradékkal történő ellátásának a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti feltételei, de a jogosult a közvetlen végrehajtás helyett a követelését perben érvényesíti.

3. A Kúria Gfv.III. ítélező tanácsa eltérhet a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Pfv.20.910/2020/8. számú határozattól és az azzal azonos tartalmú egyéb határozatoktól, amelyek a továbbiakban kötelező erejűként nem hivatkozhatóak.”

III.

- [33] 1. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt.
- [34] 2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre.
- [35] Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, ugyanis az alkotmányjogi panasz alapját képező bírósági eljárás felperese volt. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogi képviselője az Alkotmánybíróság eljárására kiterjedő meghatalmazását csatolta.

- [36] Mind az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti, mind pedig az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [37] Az indítvány tartalmazza a) a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza; b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályt, bírói döntést, valamint jogegységi határozatot (Debreceni Törvényszék 5. Gf.41.013/2024/6. számú ítélete), Pp. 407. § (2) bekezdés b) pontja, 9/2023. jogegységi határozat; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B cikk (1) bekezdését, C cikk (1) bekezdését, 28. cikkét, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1)–(2) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, bírói döntés illetve jogegységi határozat miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a támadott jogszabályi rendelkezést, bírói döntést illetve jogegységi határozatot.
- [38] 3. A végrehajtási eljárások megszüntetésére irányuló kereseti kérelem tárgyában hozott bírósági ítélet jelen esetben az ügy érdemében hozott döntésnek minősül, ekként a tárgyi hatály szempontjából megfelel az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott feltételnek [lásd ehhez hasonlóan: 3390/2024. (XI. 8.) AB végzés, Indokolás [22]].
- [39] 4. Az Abtv. 37. § (2) bekezdése értelmében az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében meghatározott, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatokkal szemben is előterjeszthető. Figyelemmel a fentiekre, továbbá figyelemmel arra, hogy a 9/2023. Jogegységi határozat az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben alkalmazásra került, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az jelen esetben támadható az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal.
- [40] 5. A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [41] 5.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése, valamint a 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be.
- [42] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, ezért nem lehet alkotmányjogi panasz alapja a hatalommegosztás elvét deklaráló Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése [3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; 3149/2019. (VI. 26.) AB határozat, Indokolás [23]]. Ezen alaptörvényi rendelkezés vonatkozásban ezért érdemi vizsgálatnak nincs helye.
- [43] A jogbiztonság önmagában szintén nem Alaptörvényben biztosított jog, de a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – alkotmányjogi panaszt lehet alapítani [a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3106/2024. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [26]; hasonló ügyben lásd: 3454/2022. (X. 28.) AB végzés, Indokolás [28]]. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának a B) cikk (1) bekezdésére alapított egyik – a Jogegységi határozat visszamenőleges hatályára vonatkozó – eleme ennek a kritériumnak megfelel.
- [44] Az Alkotmánybíróság szerint önmagában az Alaptörvény 28. cikke nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának [3177/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [23]]. Ugyanakkor az indítványozó nem önállóan, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére, amely érvelés az eljárás során kizárólag e vonatkozásban figyelembe vehető [23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [26]; 4/2024. (I. 25.) AB határozat, Indokolás [50]].
- [45] 5.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint akkor terjeszthető elő alkotmányjogi panasz, ha a megjelölt jogszabályi rendelkezés alkalmazásra került és annak révén következett be az alaptörvény-ellenesség. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz benyújtásának tehát alapvető feltétele az, hogy a támadott bírósági határozatban az alkotmányellenesnek vélt jogszabály valóban alkalmazásra kerüljön. Ez következik abból, hogy a törvény az „alkalmazása folytán” fordulatot használja.
- [46] Az indítványozó maga sem állította, hogy a bíróságok döntéseikben a Pp. támadott rendelkezését valóban alkalmazták volna. E körben csupán annyit adott elő, hogy „[t]ekintettel arra, hogy az Indítványozó ügyében az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta, így a támadott jogszabályi rendelkezés miatt nincs lehetősége arra, hogy a jogerős ítélettel szemben jogorvoslati kérelmet terjesszen elő.”
- [47] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bíróságok döntéseikben a Pp. 407. § (2) bekezdés b) pontját a konkrét esetben nem alkalmazták; ez a szabály a felülvizsgálatot zárja ki, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta a XL. Fejezetben szabályozott végrehajtási perekben. Így a jelen esetben alkot-

mányjogi panaszban alaptörvény-ellenességének vizsgálata nem kezdeményezhető eredményesen az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján [lásd ezzel egyezően: 3302/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [29]].

- [48] Erre tekintettel a Pp. 407. § (2) bekezdés *b)* pontjával szembeni, az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglaltaknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.
- [49] 6. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be.
- [50] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint csak érdemi alkotmányossági vizsgálat eredményeként állapítható meg, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban támadott 9/2023. Jogegységi határozat elentétes-e az Alaptörvény indítványozó által megjelölt rendelkezéseivel. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz vizsgálata pedig az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz vizsgálatának eredményéhez képest, az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti, a 9/2023. Jogegységi határozattal szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz elbírálását követően folytatható csak le.
- [51] Az előadó alkotmánybíró az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján – a befogadásról szóló döntés helyett – a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozattervezetet terjesztett az Alkotmánybíróság elé.

IV.

- [52] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [53] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt vizsgálta meg, és az alábbi következtetésekre jutott.
- [54] 1.1. A 9/2023. Jogegységi határozat a panaszos szerint azért sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti visszaható hatályú jogalkotás tilalmát, mert már azokban az ügyekben is alkalmazni kell, amelyek a Jogegységi határozat meghozatala előtt indultak.
- [55] Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése alapján a Kúria által hozott jogegységi határozat a rendes bíróságokra kötelező. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 42. § (1) bekezdés második mondata alapján a jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező. A jelen ügyben ezért az eljáró bíróságnak nincs (nem volt) mérlegelési lehetősége abban a kérdésben, hogy a 9/2023. Jogegységi határozatot az adott ügyben alkalmazza-e, vagy sem. Az Alaptörvény és a Bszi. hivatkozott rendelkezései mérlegelést nem engedő módon írják elő, hogy a jogegységi határozatban foglalt jogértelmezést a bíróságoknak kötelezően alkalmazniuk kell.
- [56] Az Alkotmánybíróság ezt a kérdést már több ügyben is vizsgálta. Ennek keretében rámutatott arra, hogy egy jogegységi határozat mindig az értelmezett norma eleve adott tartalmát határozza meg, így „nem lehet szó visszaható hatályú szabályozásról” [34/2014. (IX. 14.) AB határozat, Indokolás [95]–[102]; 11/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [15]–[17]]. Az Alkotmánybíróság e szempontok alapján vizsgálta több olyan jogegységi határozat alkotmányosságát, amelyek az rPtk. olyan rendelkezéseivel kapcsolódtak, amelyek több évtizeddel a hatálybalépést követően határoztak meg új értelmezést [pl. 3164/2019. (VII. 10.) AB határozat].
- [57] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott Jogegységi határozat nem ütközik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti visszaható hatályú jogalkotás tilalmába.
- [58] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a 9/2023. Jogegységi határozat Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközését is állította, arra tekintettel, hogy a Kúria a Jogegységi határozat meghozatala során egy egységes joggyakorlatot változtatott meg „bírói jogalkotás” útján, a Kúria túllépte az Alaptörvényben rögzített felhatalmazást és „a törvényalkotás talajára tévedt”, a jogegységi eljárás körében ugyanis nem lett volna arra lehetőség, hogy a jogszabályokat új tartalommal ruházzák fel, vagy a jogalkotó esetleges mulasztását a jogegységi határozat pótolja. A Jogegységi határozat továbbá az Alaptörvény 28. cikkével ellentétes jogértelmezést tartalmaz, és ezzel – álláspontja szerint – sérül az indítványozónak az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joga is.
- [59] Az Alkotmánybíróság a jogegységi határozatok sajátosságai tekintetében már a 40/2007. (VI. 20.) AB határozatában kimondta, hogy „[a]z elvi kérdések jogegységi határozattal való eldöntése [...] a norma alkalmazása során felmerült különböző (általános érvennyel megfogalmazott) értelmezések egységesítésének eszköze” [40/2007. (VI. 20.) AB határozat, ABH 2007, 517, 526.]. „Önmagában azzal a ténnyel nem sérül a jogalkotói

hatalom, benne a törvényhozói hatalmi ág alkotmányos jogköre, hogy a bírói hatalom a jogszabályoknak egységesen alkalmazandó tartalmat ad” {42/2004. (XI. 9.) AB határozat, ABH 2004, 551, 571.; 40/2007. (VI. 20.) AB határozat, ABH 2007, 517, 526.}. Az Alkotmánybíróság elismerte: „a jogalkalmazói jogértelmezés önálló rendszerként tapadhat a normához; e rendszeren belül pedig a jogalkalmazói gyakorlat egységességét a Legfelsőbb Bíróságnak nemcsak lehetősége, hanem alkotmányos kötelezettsége is biztosítani” {40/2007. (VI. 20.) AB határozat, ABH 2007, 517, 526.}. „A jogegységi határozat – a Legfelsőbb Bíróság önálló jogszabály-értelmezése folytán (amelyre a joggyakorlat egységesítése érdekében alkotmányos felhatalmazása van) – adott esetben az alapul fekvő jogszabály tartalmát bővíttetheti, szűkíttetheti, vagy éppen az értelmezéssel joghézagot tölthet ki.” {42/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 504, 514.}. Magának a jogegységi határozatnak a funkciójából ered, hogy a jogegységi határozattal az ítélkezési gyakorlat megváltoztatható. Ebből következik a jogegységi határozat joggyakorlatot alakító, befolyásoló volta. „Ahogy egy új jogi szabályozás is megváltoztatja a korábbi jogi helyzetet, úgy a bíróságokra kötelező jogegységi határozat kihirdetése is nyilvánvalóan hat a bíróságok ítélkezésére (hiszen a célja is ez)” {40/2007. (VI. 20.) AB határozat, ABH 2007, 517, 533.}.

- [60] Az Alkotmánybíróság a jogegységi határozatok jogi jellegének a kérdésével összefüggő, az Alaptörvény hatálybalépését követően meghozott döntéseiben kiemelte, hogy az Alaptörvény az általános igazságszolgáltatási tevékenységen túl különleges bírói feladatokat ró a legfőbb bírói fórumra: a Kúria feladata a jogalkalmazás egységének biztosítása, amelynek keretében – egyéb eszközök mellett – a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. A jogegységi határozatnak a jogalkalmazás egységét biztosító többi eszköztől megkülönböztető jellege, és egyben jellegadó vonása, hogy a bíróságokra kötelező [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés, Bszi. 42. § (1) bekezdés].
- [61] Az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy „[a]z Alaptörvény tehát az esetjogon alapuló joggyakorlat-egységesítés európai hagyományai mellett magyar jogtörténeti hagyományként intézményesíti a jogegységi határozatot mint a Kúria [...] joggyakorlatot egységesítő/irányító szerepét megtestesítő koordináló instrumentumot” {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [62] Az Alkotmánybíróság kiemelte azt is, hogy „[a] jogegységi határozat az Alaptörvény – és a Bszi. – értelmében kötelező a bíróságokra. A jogegységi határozat rendelkező része – és az ahhoz tartozó logikai érvrendszer – ugyanis olyan, az eljárás tárgyául szolgáló, vagy azzal szorosan összefüggő elvi kérdésekben fogalmaz meg iránymutatásokat, amelyek megtartása révén garantálható az adott jogkérdés azonos megítélése minden bíróságon” {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [63] Az Alkotmánybíróság értelmezésében „[a] jogegységi határozat tehát a bírói jogértelmezésre kiható erőteljes, direkt és hatékony jogintézmény, amely természeténél fogva végső fokon a törvény előtti egyenlőség érvényesülésének a szolgálatában áll. A jogegységi határozat Alaptörvényen alapuló, minden bíróságra kiterjedő és kikényszeríthető kötelező jellege – amely egyebekben túlmutat az egyedi bírói döntések Bszi. 6. §-a szerinti kötelező karakterén – teszi a jogegységi határozatot *quasi* normává, másképpen megfogalmazva »intern normává«” {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy „[a] jogegységi határozat sajátossága egyebek mellett abból fakad, hogy annak forrása a legfőbb bírósági szerv, a Kúria; másrészt abból, hogy címzettjei a bíróságok, amelyek számára az intern norma a rendelkező részében és az ahhoz tartozó logikai érvrendszerében kötelező” {3114/2017. (V. 22.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [64] A Bszi. 32. § (1) bekezdése alapján előzetes döntéshozatali indítványra jogegységi eljárásnak akkor van helye, ha az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges, vagy a Kúria valamely ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától.
- [65] A 9/2023. Jogegységi határozat meghozatalára a Kúria eljáró tanácsának a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján a jogegység érdekében előterjesztett előzetes döntéshozatali indítványa alapján került sor. A jogegységi eljárást tehát épp azért folytatta le a Kúria Jogegységi Panasz Tanács, mivel az eljáró tanács a Bszi. idézett rendelkezése alapján kifejezetten el kívánt térni a Kúria Pfv.20.910/2020/8. számon közzétett határozatától. Ezek alapján tehát pusztán amiatt, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a lefolytatott jogegységi eljárásban a korábbi joggyakorlatot megváltoztatta, a támadott Jogegységi Határozat alaptörvény-ellenessége nem merült fel.
- [66] A 9/2023. Jogegységi határozat meghozatala továbbá nem tekinthető olyan jogalkotásnak, amely a hatályos jogszabályokból egyébként nem következő előírásokat rögzített volna, hanem csupán meghatározta a végrehajtási záradékkal ellátható közjegyzői okiratba foglalt követelés elévülése során alkalmazandó jogszabályi rendelkezések irányadó és a bíróságok által követendő értelmezését. A Kúria a 9/2023. jogegységi határozat elfogadásával az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések által meghatározott értelmezési tartomány keretein belül maradván, az Alaptörvény 28. cikkével összhangban (lásd különösen a Jogegységi határozat indokolásának [29] bekezdését) határozta meg az irányadó jogszabályok helyes (és egyben a bíróságokra nézve kötelező) értelmezését.

- [67] 1.3. A törvény előtti egyenlőség és a diszkrimináció tilalmát az indítványozó azáltal véli sérülni, hogy a 9/2023. Jogegységi határozat indokolatlan megkülönböztetést eredményez azon adósok között, akiknek a kötelezettségét ítélettel bírálták el, és azoknak, akiknek a kötelezettsége végrehajtható közokiratba lett foglalva. A panaszos hivatkozik arra, hogy a Vht. 10. §-a sem tesz érdemi különbséget a végrehajtás megindítása körében az ítélet és a végrehajtható közokirat között, csupán annyiban, hogy az egyik esetben végrehajtási lap, a másik esetben pedig végrehajtási záradék kiállítása előzi meg a végrehajtást, azonban ezek a joghatást tekintve ugyanazt eredményezik, azaz elindul a végrehajtási eljárás.
- [68] Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése tartalmazza az általános egyenlőségi szabályt, amely a jogrend valamennyi szabálya tekintetében azért biztosítja az egyenlően kezelés követelményét, mert az egyenlőség végső alapja az egyenlő méltóság. Egy adott szabályozás így abban az esetben nem felel meg az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt mércének, ha végső soron az emberi méltósághoz fűződő jogot sérti. Így a diszkrimináció tilalma nem jelenti azt, hogy minden különbségtétel tilos, hanem azt az elvárást fogalmazza meg, hogy a jognak mindenkit egyenlő méltóságú személyként szükséges kezelnie. Alaptörvény-ellenes megkülönböztetés abban az esetben állapítható meg, ha azonos csoportba tartozó személyi körben és azonos szabályozási koncepción belül az eltérő szabályozásnak nincs észszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka, vagyis önkényes. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy nem lehet hátrányos megkülönböztetésként értékelni, ha a jogi szabályozás eltérő alanyi körre állapít meg eltérő rendelkezéseket, avagy a megkülönböztetésnek észszerű indokát adja [42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [22], [24]–[28], megerősítette: 23/2013. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [87]]. Ehhez képest az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése az Alaptörvényben elismert alapvető jogokat az ember megváltoztathatatlan tulajdonságain alapuló hátrányos különbségtétel nélkül garantálja. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt szabály így az alapvető jogok korlátozását a személyek közötti különbségtétel alapján tilalmazza. Az alkotmányos szabály az emberek megváltoztathatatlan tulajdonságai tekintetében egy nyílt, vagyis nem kimerítő jellegű felsorolást tartalmaz. Az emberek ilyen megváltoztathatatlan – saját elhatározásától nem függő, többnyire eleve adott – tulajdonságain alapuló, alapjogok tekintetében történő megkülönböztetése a hátrányos megkülönböztetés legsúlyosabb esete. Ilyen különbségtételnek minősül, ha jogszabály alapján képzett, azonos tulajdonságú csoportok az egyén megváltoztathatatlan tulajdonsága szerint különböznek egymástól [hasnolón lásd: 42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [39]–[41]].
- [69] A 3079/2017. (IV. 28.) AB határozat szerint nem bővíthető korlátlanul az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése tekintetében az Alaptörvény szerinti felsorolás. E határozatban is megerősítette az Alkotmánybíróság: „Az Alkotmánybíróság a 3206/2014. (VII. 21.) AB határozatban az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére vonatkozóan megállapította, hogy az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése az alapjogok egyenlőségét és a diszkrimináció tilalmát tartalmazza. A tételesen felsorolt tulajdonságok mellett az »egyéb helyzet szerinti különbségtétel« fordulat nyújt garanciát ahhoz, hogy az előre nem látható, de a felsorolásban szereplő tulajdonságokhoz döntő hasonlóságot mutató helyzetben élő személyeket se érhesse hátrányosan sújtó különbségtétel. Ez a nyílt felsorolás korlátlanul nem bővíthető, nem nyújt ugyanis védelmet olyan személyeknek, akiket valamely szabály éppen hátrányosan érint, de mégsem diszkriminál. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében garantált diszkriminációtilalom ugyanis csupán olyan élethelyzeteket ölelhet át, amelyekben az emberek öazonosságát, identitását meghatározó lényegi tulajdonságuk miatt előítélettel, vagy társadalmi kirekesztéssel néznek szembe. Vagyis a diszkriminációtilalom alkotmányos klauzulája elsődlegesen a társadalom személyben rejlő és tetszés szerint nem változtatható tulajdonság mentén elkülönülő csoportjainak védelmét szolgálja” [3079/2017. (IV. 28.) AB határozat, Indokolás [16]].
- [70] Az Alkotmánybíróság szerint az a jellemző, hogy az adós kötelezettsége ítéleten vagy végrehajtható közokiraton alapul, nem tartozik az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében felsorolt, alapvetően az emberek nem megváltoztatható, öazonosságának, identitásának lényeges elemét képező tulajdonságai körébe.
- [71] Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése tekintetében pedig a 9/2023. Jogegységi határozat maga is utal arra, hogy „a végrehajtható határozat alapján kiállított végrehajtási lap és az olyan okirat, amelyet a közjegyző az eljárása eredményeként a végrehajtási záradékkal látott el, a Vht. 10. §-a értelmében egyaránt végrehajtható okirat. A kettő azonban csak e tekintetben feleltethető meg egymásnak, a fentiek alapján előfeltételeiket és következményeiket tekintve sem azonosak. Ezen végrehajtható okiratok kiállítása ugyanis eltérő eljárások eredményeképpen lehetséges, ebből eredően eltérő a végrehajtási lap és a végrehajtási záradékkal ellátott okirat megítélése abból a szempontból is, hogy az annak alapján elrendelt végrehajtás megszüntetése, korlátozása iránt mikor lehet pert indítani. [A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 368. §, 369. §, a Pp. 528. §] Mindebből következően nem vonható be az rPtk. 327. § (3) bekezdésének értelmezésébe a Vht. fogalomrendszere önmagában azért, mert a Vht. értelmében a végrehajtási záradék és a végrehajtási lap egyaránt végrehajtható okirat és így a végrehajtás során több szempontból egy elbírálás alá esnek” [9/2023. Jogegységi határozat, Indokolás [27]].

- [72] Ezek alapján tehát egyrészt megállapítható, hogy az indítványozó által megjelölt „adósi csoportok” nem képeznek homogén csoportot, másrészt nincs szó arról, hogy a jogegységi határozat az adósok között az emberi méltóság sérelmét is előidéző eltérő szabályokat állapítana meg, vagy a szabályokat így értelmezné. Ezen kívül a Jogegységi határozatban képviselt jogértelmezés nem a személyek megváltoztathatlan tulajdonsága szerint tesz különbséget.
- [73] Az Alkotmánybíróság értelmezésében pedig a jogegységi határozat természeténél fogva végső fokon épp a törvény előtti egyenlőség érvényesülésének a szolgálatában áll [3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [33]].
- [74] Mindezek alapján a jogegyenlőség elvének sérelme, és hátrányos különbségtétel nem volt megállapítható.
- [75] 1.4. Az indítványozó szerint a 9/2023. Jogegységi határozat sérti a tulajdonhoz való jogát, mivel az rPtk. 327. § (1) bekezdése alapján egy egyszerű fizetési felszólítás is megszakítja az elévülést, a jogosult felszólításával pedig az elévülés nem következik be. Azzal, hogy a Jogegységi határozat a végrehajtási eljárás megindításának lehetőségétől számított 5 éven túl is jogszerűvé teszi a végrehajtási eljárás megindítását, „indokolatlan és aránytalan” sérelmet okoz az indítványozó és valamennyi érintett kötelezett tulajdonjogának alkotmányos védelmét illetően, a szükségesnél hosszabb ideig korlátozza a tulajdonnal való rendelkezés jogát.
- [76] Az Alkotmánybíróság az rPtk. 327. § (3) bekezdésével összefüggő rendelkezések tekintetében már az 551/D/2007. határozatban (ABH 2008, 2697, 2704., a továbbiakban: Abh1.) kimondta, hogy ez a rendelkezés egy eljárási szabályt fogalmaz meg, nevezetesen, ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ezen eljárási jellegű jogosultság és az Alkotmány tulajdonhoz való jogot megfogalmazó 13. § (1) bekezdése között értékelhető alkotmányjogi összefüggés nem volt meg állapítható.
- [77] Az Alkotmánybíróság – a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatban lefektetett feltételek vizsgálata mellett – az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott, az Alaptörvény negyedik módosítása következtében hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket (Indokolás [32]–[33]).
- [78] Az Alkotmánybíróság megállapította: minthogy az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése tartalmi egyezést mutat az Abh1. alapjául szolgáló rendelkezéssel, az Alkotmány 13. § (1) bekezdésével, és a többi feltétel (a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntése indokolásába történő beillesztése) is fennáll, a konkrét ügyben végzendő alkotmányos vizsgálathoz felhasználja az Abh1. fent idézett megállapításait. {Lásd ezzel egyezően: 3337/2024. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [42]–[43]}.
- [79] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az rPtk. 327. § (1) és (3) bekezdésével összefüggő rendelkezések egységes értelmezésére kiadott Jogegységi határozat tekintetében megállapította, hogy mivel ezek eljárási szabályokat fogalmaznak meg, az ilyen eljárási jellegű jogosultságok és az Alaptörvény tulajdonhoz való jogot megfogalmazó XIII. cikk (1) bekezdése között értékelhető alkotmányjogi összefüggés nem állapítható meg.
- [80] 2. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság a 9/2023. Jogegységi határozattal szemben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.
- [81] 3. Az Alkotmánybíróság ezt követően az indítványozó által előterjesztett Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt vizsgálta meg.
- [82] 3.1. Az Abtv. 27. § alapján az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére alapított panaszát az indítványozó egyfelől azzal indokolta, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a Jogegységi határozaton alapul, amit a másodfokú bíróság helybenhagyott.
- [83] Az Alkotmánybíróság az 1. pontban, a 9/2023. Jogegységi határozatnak az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz keretében történő alkotmányossági vizsgálata során egyrészt megállapította, hogy a Jogegységi határozat az Alaptörvény indítványozó által megjelölt rendelkezéseivel összhangban áll, másrészt annak alkalmazása az ügyben eljáró bíróságok kötelezettsége volt. Így önmagában amiatt, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó ügyében a Jogegységi határozatot alkalmazandónak tekintették, a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenessége nem állapítható meg.

- [84] 3.2. Az indítványozó a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét ezen felül az indokolási kötelezettség megsértésére, illetve *contra legem* jogértelmezésére hivatkozással is állította egyrészt arra tekintettel, hogy a bíróság a fellebbezés fő tárgyaként megjelölt Megállapodást egyáltalán nem vizsgálta, illetve nem foglalt állást abban, hogy az megszakítja-e az elévülést. Másrészt a bíróság sem a Pp., sem az rPtk. rendelkezéseit nem tartotta be, a másodfokú bizonyításra vonatkozó eljárásjogi, illetve az engedményezésnek az elévüléssel kapcsolatos anyagi jog rendelkezéseit nem vette figyelembe. Azzal pedig, hogy a Törvényszék nem utasította el az alperes utólagos bizonyítási indítványát, a jogorvoslathoz való joga is sérült.
- [85] Az indokolási kötelezettség megsértésével összefüggésben az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „[a] tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárás mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik „a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásait is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {4/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [23]; 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32], vö. 3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]}. „Az indokolási kötelezettség mindössze azt az elvárás támogatja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre” {4/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [23]; 3169/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [86] Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálta, és ennek értékeléséről határozatában számot adott, így a Törvényszék egyebek mellett még azt is külön megindokolta, hogy miért volt lehetősége az alperesnek az utólagos bizonyításra, és miért fogadta el a fellebbezési eljárásban előterjesztett engedményezési értesítőt bizonyítékként.
- [87] Önmagában az a tény, hogy az indítványozó a bíróság jogértelmezését, jogi álláspontját nem osztja, alapvetően nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányjogi, hanem az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül eső szakjogi-törvényértelmezési, illetőleg tényállás-megállapítási és bizonyíték-értékelési kérdés {lásd például: 3246/2024. (VII. 5.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [88] Az Alkotmánybíróság 3229/2017. (X. 3.) AB végzése azt állapította meg, hogy önmagában szakjogi, és nem alkotmányossági kérdés az, hogy mely cselekmények tekinthetők a végrehajtási jog elévülésének megszakadását eredményező végrehajtási cselekménynek. Az alkalmazandó jog értelmezése, a jogvita eldöntése a rendes bíróságok hatáskörébe tartozik {3229/2017. (X. 3.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [89] Az Alkotmánybíróság utal továbbá arra, hogy a bírói döntés esetleges *contra legem* jellege még nem szükségképpen jelenti az adott bírói döntés alaptörvény-ellenességét. Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben már rámutatott arra, hogy „önmagában egy *contra legem* ítélet még nem szükségképpen alaptörvény-ellenes (*contra constitutionem*) ítélet. Kivételesen, kellően súlyos esetekben azonban egy *contra legem* jogalkalmazás is felemelkedhet alkotmányjogilag értékelhető szintre, és a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapításához vezethet” {29/2021. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [28]; 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [21]}. A 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az ügyben a bíróság *contra legem* jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ér fel az alkotmányossági sérelem szintjére: a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe, döntésének ezt a mozzanatát nem indokolta meg, s döntését ehelyett egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó kifejezetten hatályon kívül helyezte {3044/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [90] Az Alkotmánybíróság ezen indítványelem tartalmára tekintettel megállapította, hogy az indítványozó valójában a bírói döntéseknek nem az alkotmánybírósági joggyakorlat értelmében vett önkényes (*contra legem*) voltát sérelmezte, hanem panaszát olyan szakjogi, kizárólag törvényértelmezési, illetve bizonyíték-értékelési kérdésekre alapozza, amelyek eldöntése egyértelműen az alapügyben eljáró bíróságok hatáskörébe tartozik, és amelyek eredményét az Alkotmánybíróság nem bírálhatja felül.
- [91] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanis nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy szakjogi, kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {például 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}. „Az a tény, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem” {például: 3060/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [41]}.

- [92] Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.
- [93] 4. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdés b) pontja alapján hívja fel az elsőfokú bíróságot a folyamatban lévő végrehajtási eljárás felfüggesztésére. Az Alkotmánybíróság kivételesen, az Abtv. 61. § (1) bekezdésében foglalt körülmények fennállása esetén hívhatja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére, jelen ügyben azonban a fentiekre tekintettel erről nem kellett rendelkeznie.

Budapest, 2025. június 10.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese,
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [94] Álláspontom szerint az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz körében a visszaható hatályú jogalkotást illetően alapvető alkotmányos jelentőségű kérdés nem vetődött fel az ügyben. A határozat is utal arra, hogy az Alkotmánybíróság ezt a kérdést már több esetben is vizsgálta, s megismételve az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben kifejtett álláspontot rögzíti, hogy a „jogegységi határozat mindig az értelmezett norma eleve adott tartalmát határozza meg, így »nem lehet szó visszaható hatályú szabályozásról« {34/2014. (IX. 14.) AB határozat, Indokolás [95]–[102]; 11/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [15]–[17]}”. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság több hasonló tárgyú döntéséhez [3176/2025. (V. 30.) AB végzés; 3181/2025. (V. 30.) AB végzés] hasonlóan álláspontom szerint az érdemi vizsgálat lefolytatása szükségtelen volt.

Budapest, 2025. június 10.

Dr. Horváth Attila s. k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Horváth Attila alkotmánybíró különvéleménye

- [95] Nem szavaztam meg a határozatot, mert álláspontom szerint az indítvány visszautasításának lett volna helye.
- [96] Az Abtv. 21. §-a szerinti elnökhelyettesi minőségemben is szükségesnek tartottam, hogy közreműködjek az Alkotmánybíróság egységes joggyakorlatának biztosításában, ezért a különvéleményem indoka elsősorban ebbéli minőségemből fakad.
- [97] Másfelől álláspontom szerint mind a rendes bíróságokat, mind az Alkotmánybíróságot érintően az egységes joggyakorlat biztosítása a történeti alkotmány fontos vívmánya, ekként az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése alapján gyakorlatilag minden alaptörvényi cikket érintő vizsgálat során irányadó, ezért figyelembevétele nem mellőzhető.
- [98] A történeti alkotmányban elsőként Werbőczy Tripartituma szolgálta a szokásjogi gyűjtemény összeállításával a jogegység biztosítását.
- [99] A döntvényjogot – amely lényegében a mai kúriai jogegységi határozatoknak feleltethető meg – a polgári törvénykezési rendtartásról szóló 1868. évi LIV. törvénycikk módosítása tárgyában született 1881. évi LIX. törvénycikk vezette be, amely szerint a Kúria polgári ügyekben hozott teljes ülési elvi határozatai rá nézve kötelezőek. A kir. ítélőtáblák és kir. főügyészségek szervezéséről szóló 1890. évi XXV. törvénycikk már az ítélőtáblák vonatkozásában is döntvényalkotási jogról rendelkezett. Büntetőügyekben pedig a bünvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXIII. törvénycikk módosítása és kiegészítése tárgyában született 1907. évi XVIII. törvénycikk tette kötelezővé a teljes ülési elvi határozatokat. Kiemelendő, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1911. évi I. törvénycikk életbeléptetéséről szóló 1912. évi LIV. törvénycikk, mely minden bíróságra kötelezővé tette a döntvényeket, és azok meghozatalát a Kúrián működő jogegységi tanácsok hatáskörébe utalta, egyidejűleg megszünt az ítélőtáblák döntvényalkotási joga.
- [100] A határozat III. részében az Abtv. 29. §-a alapján azzal indokolja az indítvány befogadását, hogy „csak érdemi alkotmányossági vizsgálat eredményeként állapítható meg, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszban támadott 9/2023. Jogegységi határozat ellentétes-e az Alaptörvény indítványozó által megjelölt rendelkezéseivel. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz vizsgálata pedig az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz vizsgálatának eredményéhez képest, az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti, a 9/2023. Jogegységi határozattal szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz elbírálását követően folytatható csak le.”
- [101] Álláspontom szerint a határozat nem indokolta meg az Abtv. 29. §-ának megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadását, hiszen e jogszabályhely értelmében arra kizárólag bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés azonosítása esetén lett volna lehetőség, a határozat indokolása azonban ezen befogadási szempontok vizsgálatával adós maradt.
- [102] Ezen túlmenően az Alkotmánybíróság a jelen üggyel tárgyzonosságot képező, a Kúria 9/2023. JEH számú jogegységi határozata alkotmányossági vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panaszok tárgyában hozott 3176/2025. (V. 30.) AB végzésben és a 3181/2025. (V. 30.) AB végzésben jelen határozat indokolásával ellentétben az indítványok visszautasítását tartotta indokoltnak, arra tekintettel, hogy az indítványok szakjogi-törvényességi kérdéseket vetettek fel, illetve a sérülni vélt alaptörvényi rendelkezés és a támadott bírói ítélet között nem állt fenn alkotmányosan értékelhető összefüggés.
- [103] Kiemelendő, hogy a határozat III. részének logikája szerint a befogadást lényegében a Kúria 9/2023. JEH számú jogegységi határozatának Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányossági vizsgálata indokolta. Az indokolás nem jelölte meg kifejezetten, hogy a jogegységi határozat vonatkozásában mit tekintett alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, és az indokolásban sem szerepel olyan tartalom, amely az Alkotmánybíróság a jogegységi határozatok alkotmányjogi vizsgálatát érintő gyakorlatával {például 34/2014. (IX. 14.) AB határozat, Indokolás [95]–[102]}, 11/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [15]–[17], 3167/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [18]–[19]; 3493/2022. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [23]–[26]} összefüggésben *novumot* képezne. Továbbá a határozatban felvetett alkotmányjogi kérdésekkel az Alkotmánybíróság már több alkalommal érdemben foglalkozott, valamint a jelen ügy az egyedi ügyön túlmutató jelentőséggel sem bírt. Megjegyzendő, hogy utóbbi esetben, amennyiben a határozat adott esetben az egyedi ügyön túlmutató jelentőség fennállására alapítja a befogadást, az indokolásában meg kellett volna jeleníteni ezen szempontot is.
- [104] Álláspontom szerint az alábbi gondolatmenet az Alkotmánybíróság gyakorlata egységességének hiányára is vonatkoztatható:
 „A jogalkalmazás egységessége és kiszámíthatósága a törvény előtti egyenlőség követelményével és a tisztességes eljáráshoz való joggal is szoros kapcsolatot mutat, részét képezi továbbá a jogbiztonság követelményének is. Abból a követelményből fakad, amely szerint a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]}.”

- [105] Szladits Károly 1929-ben Magánjogi törvénykönyv és bírói gyakorlat című, a Polgári jog hasábjain megjelent írásában az esetjogi rendszert egy korallszigethez hasonlította, amelyben „az egyes szemcsék organikus összefüggésben vannak” és az angol joggal ellentétben a magyar döntvényjog inkább szolgál „cseppfolyós” mintsem szilárd bázisul.
- [106] Álláspontom szerint az Alkotmánybíróság gyakorlatának egységessége ugyan nem feleltethető meg a II. világháború előtti kúriai döntvényjognak, azonban jogi természetét tekintve főként az indítványozók oldaláról elvárható döntéshozatali következetesség, mégiscsak azt kívánja meg, hogy ugyanazon tárgykörbe tartozó ügyeket azonos módon közelítsen meg a testület. Szladits Károly gondolataival azonosulva, az Alkotmánybíróság gyakorlata esetében is elvárható, hogy olyan korallszigetet képezzen, amely szilárd bázisként szolgálja a jogrendszert, amelyben kulcsfontosságú szerep jut a jogegységi szempontoknak.

Budapest, 2025. június 10.

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3476/2024.

• • •